

Advies Departement Omgeving

Een noodbesluit in uitvoering van het corona-nooddecreet is niet mogelijk, tenzij men louter beoogt om af te wijken van proceduretermijnen of van (andere) procedurele of administratieve verplichtingen.

Op basis van onderstaande mail mogen we er echter van uitgaan dat het ANB méér beoogt dan dat. We denken dan in de eerste plaats aan een vrijstelling, gedurende de periode van civiele noodsituatie (die nog geldt tot 17 juli, tenzij ze verlengd wordt), van de omgevingsvergunningsplicht, gesteld dat zo'n tijdelijke bivakplaats inderdaad vergunningsplichtig is.

Het mag duidelijk zijn dat het nooddecreet géén basis biedt voor vrijstelling van een omgevingsvergunnings- of omgevingsmeldingsplicht voor bivak- en kampplaatsen. Zo'n vrijstelling is enkel voorzien in functie van verhoging van de capaciteit van ziekenhuizen, zorgvoorzieningen en onderzoeksinstellingen en voor inrichtingen voor productie van geneesmiddelen en medisch materiaal. Daar is wat die tijdelijke bivak- of kampplaatsen betreft uiteraard geen sprake van.

Het in onderstaande mail vermelde artikel 4.4.4 VCRO (in het bijzonder §1 ervan) is wel relevant, maar biedt enkel een oplossing voor het vraagstuk van de planologische verenigbaarheid van die tijdelijke bivakplaatsen. Het verandert uiteraard niets aan de vereiste van een omgevingsvergunning, gesteld dat er inderdaad een omgevingsvergunning vereist is voor wat beoogd wordt.

Om uit te maken of de omgevingsvergunningsplicht geldt voor tijdelijke kamp- en bivakplaatsen, is artikel 4.2.1 VCRO van belang:

*“Niemand mag zonder voorafgaande omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen :
1° de hiernavolgende bouwwerken verrichten, met uitzondering van onderhoudswerken :*

a) het optrekken of plaatsen van een constructie,

b) het functioneel samenbrengen van materialen waardoor een constructie ontstaat,

c) het afbreken, herbouwen, verbouwen en uitbreiden van een constructie;

(...)

5° een grond gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten voor :

(...)

c) het plaatsen van één of meer verplaatsbare constructies die voor bewoning kunnen worden gebruikt, in het bijzonder woonwagens, kampeerwagens, afgedankte voertuigen en tenten, met uitzondering van het kamperen op een toeristisch logies dat voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4 van het decreet van 5 februari 2016 betreffende het toeristische logies;”.

Slechts indien de geselecteerde zones werkelijk slechts eenmalig ter beschikking gesteld worden van een jeugdvereniging of -beweging om er te bivakkeren of te kamperen, kan gesteld worden dat de omgevingsvergunningsvergunningsplicht voor het gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten voor het plaatsen van één of meer verplaatsbare constructies als bedoeld in art. 4.2.1, 5°, c) VCRO niet geldt. Indien het de bedoeling is dat die zones ook later occasioneel gebruikt worden voor jeugdkampen zal die omgevingsvergunningsplicht wel gelden.

Indien het dus om iets eenmaligs zou gaan en de omgevingsvergunningsplicht voor het gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten van een grond voor het plaatsen van tenten e.d. niet zou gelden, zou gesteld kunnen worden dat ook de omgevingsvergunningsplicht van art. 4.2.1, 1° VCRO niet geldt. Die geldt weliswaar voor het optrekken of plaatsen van gelijk welke constructie. Maar, in de definitie van ‘constructie’ zit de vereiste van ‘bestemd om ter plaatse te blijven staan’. Het begrip ‘constructie’ is namelijk als volgt gedefinieerd in art. 4.1.1, 3° VCRO:

“3° constructie : een gebouw, een bouwwerk, een vaste inrichting, een verharding, al dan niet bestaande uit duurzame materialen, in de grond ingebouwd, aan de grond bevestigd of op de grond steunend omwille van de

stabiliteit, en bestemd om ter plaatse te blijven staan of liggen, ook al kan het goed uit elkaar genomen worden, verplaatst worden, of is het goed volledig ondergronds;”.

Kampen of bivakken zijn op zich niet ingedeeld volgens VLAREM II, dus van daaruit geldt geen omgevingsvergunningsplicht. Hooguit zou die nog kunnen gelden voor bepaalde activiteiten die er zich zouden voordoen (verbranding in open lucht, geluid, water (gebruik/lozing), afval, electriciteitsproductie, ... Wellicht zal dit allemaal van een dergelijke kleine omvang zijn, dat die activiteiten evenmin ingedeeld zijn).

Als conclusie kan men stellen dat indien het om een eenmaligs iets gaat, zonder ingrepen op het terrein en dat niet al te lang duurt, kan men stellen dat er geen omgevingsvergunningsplicht speelt.

Indien aan deze voorwaarden niet is voldaan en de omgevingsvergunningsplicht geldt, dan zal men vaststellen dat er geen vrijstelling geldt van de vergunningsplicht, omdat aangenomen mag worden dat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 7.5 van het vrijstellingenbesluit. Dit is in de veronderstelling dat de bewuste terreinen gelegen zijn in ruimtelijk kwetsbaar gebied.

“Artikel 7.5. Een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is niet nodig voor het tijdelijk gebruiken van een terrein om op te kamperen in het kader van een evenement of door georganiseerde groepen kampeerders die onder toezicht van een of meer begeleiders staan als aan al de volgende voorwaarden is voldaan:

1° een maximale duur van vier periodes van dertig aaneengesloten dagen per kalenderjaar wordt niet overschreden. Op de eerste dag van het gebruik begint de periode van dertig dagen te lopen, ongeacht of het gebruik de volle dertig dagen gebeurt. De periodes van dertig dagen kunnen aaneengesloten zijn, maar overlappen elkaar niet;

2° het terrein ligt niet in een ruimtelijk kwetsbaar gebied, niet zijnde parkgebied;

3° het gebruik brengt de verwezenlijking van de algemene bestemming van het gebied niet in het gedrang;

4° het gebruik gaat niet gepaard met een ontbossing, een wijziging van vegetatie of kleine landschapselementen, een aanmerkelijke reliëfwijziging of een wijziging van waterlichamen.”

Artikel 4.4.4, §1, VCRO biedt in dergelijk geval een soliede vergunningsbasis:

“§ 1. In alle bestemmingsgebieden kunnen, naast de handelingen die gericht zijn op de verwezenlijking van de bestemming, ook handelingen worden vergund die gericht zijn op het sociaal-culturele of recreatieve medegebruik, voor zover ze door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen.

Voor niet van vergunningsplicht vrijgestelde handelingen die verbonden zijn met occasionele of hoogdynamische sociaal-culturele of recreatieve activiteiten, kan slechts een tijdelijke omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen worden afgeleverd, of een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen onder de voorwaarde dat de betrokken handelingen slechts gedurende een specifieke periode of op bepaalde momenten aanwezig kunnen zijn.

Sociaal-culturele of recreatieve activiteiten waarvan de inrichtingen een omgevingsvergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit vereisen, kunnen slechts op occasionele basis worden toegestaan.”

De beperkte impact van de handeling gericht op het recreatieve medegebruik kan blijken uit ofwel 1) het tijdelijk karakter van de ingreep, ofwel 2) het beperkte ruimtebeslag, ofwel 3) de afwezigheid van weerslag op het terrein. Het is dus van belang om in elk dossier concreet na te gaan of de handelingen door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen.